

Slutrapport: Gästlärarvistelse vid Smith College, hösten 2011

STINT Excellence in Teaching

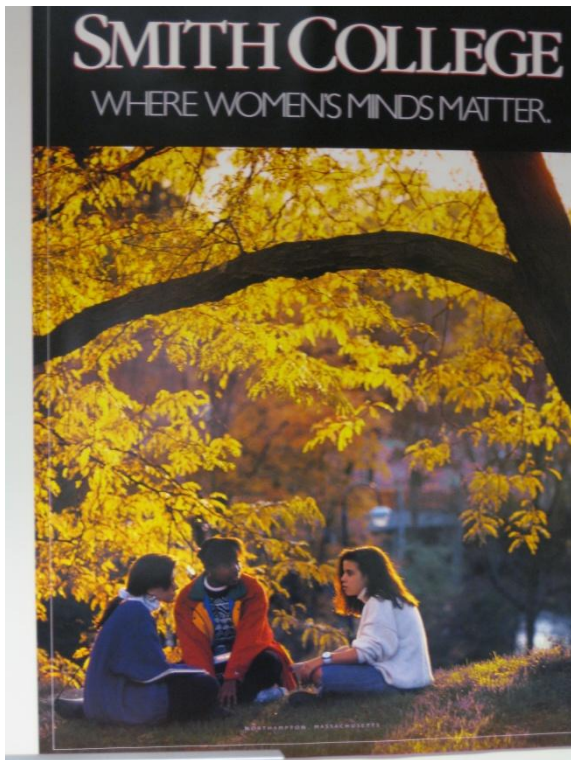
Marita Flisbäck

Sociologiska institutionen, Göteborgs universitet

Introduktion	3
Smith College – ett intressant pedagogiskt och utbildningssociologiskt exempel	3
Rapportens syfte	6
Rapportens disposition	6
Inramning och planering	8
Att konstruera en kurs och författa Syllabus	8
Planeringsresa i slutet av april 2011	9
Ankomst till Northampton, Smith College och the Sociology Department augusti 2011.....	10
Aktiviteter och ansvarsområden	11
Genomförande och behållning	14
Att konstruera en kurs utifrån eget forskningsområde	14
Dialogiskt lärande och majevtiska frågor	15
Tystnad, talutrymme och ”safe space”	18
Inlämningsuppgifter och respons	20
Avslutande diskussion.....	22
Referenser.....	25

Introduktion

I mars 2011 fick jag beskedet att jag, som en av tio svenska forskare, beviljats STINT stipendium *Excellence in Teaching* för att under höstterminen 2011 vistas vid ett Liberal Arts College i USA. Syftet med stipendiet är öka svenska universitetslärares internationella erfarenheter genom att lära från den goda pedagogik som utvecklats vid högre lärosäten i Nordamerika och Asien (www.stint.se). Min vistelse förlades vid *Smith College* i delstaten Massachusetts. Föreliggande rapport är en dokumentation av de mest väsentliga frågor, kunskaper och insikter som vistelsen kom att innebära för min del.

Affisch för Smith College.

Smith College – ett intressant pedagogiskt och utbildningssociologiskt exempel

Smith College är ett *Liberal Arts College* vilket betyder att de erbjuder generell utbildning från flera olika ämnen med målet att studenterna under utbildningstiden ska utvecklas till självständiga och reflexivt tänkande individer (Smith College 2008. Jfr Mehrens 2006). Trots att Smith College idag bedriver ingenjörsutbildning, lärarutbildning och utbildning inom Social Work, är de specialiserade kunskapsmålen här underordnade allmänbildande

utbildningsideal. Med hjälp av vägledande lärare (advisors) väljer studenten självständigt från skolans närmare tusen kurser och ett femtital olika ämnen (www.smith.edu).

Eftersom mitt lektorat vid Göteborgs universitet i sociologi är inriktat mot genusfrågor och min forskning alltid berört frågor om klass- och genusidentitet föreföll placeringen vid Smith College och Northampton intressant och relevant. Smith är ett så kallat kvinnocollege med syfte stärka kvinnors röster och gemenskap och på så vis öka kvinnors framtida ledarpositioner (Smith College 2008). I såväl undervisning som i den bredare utbildningsmiljön är genusperspektivet och frågor om mångfald och social jämlikhet centrala (www.smith.edu). Northampton – den stad med ca 30 000 invånare där Smith College är beläget – är en politiskt progressiv stad där jämlikhets och jämställdhetsrörelser under senaste århundradet varit stark. Särskilt artikulera är frågan om sexuell jämlikhet och flera av Northampton invånare lever i homosexuella familjebildningskonstellationer. På flertalet av stadens kyrkor hänger regnbågsflaggan.

Northampton april 2011.

Varje kandidat ska med nomineringen till stipendiet Excellence in Teaching författa ett brev med en personlig motivering till varför man önskar vistas vid ett utländskt lärosäte. I mitt brev uttryckte jag förhoppningar om att utveckla pedagogiska förmågor genom mötet med kollegor och studenter, samt att få inblick i hur relationen mellan forskning och undervisning kunde bedrivas inom ramen för ett Liberal Arts College. Därtill ville jag utveckla min engelska så att jag bättre kunde kommunicera och förklara komplexa teoretiska idéer när jag undervisar i sociologi, genusteori och socialpsykologi.

I nomineringsbrevet angav jag också tre mer specifika frågor som jag ville utforska genom min vistelse vid ett lärosäte i USA. Den första rörde hur lärarna här arbetar för att motivera studenterna oberoende av förkunskaper, det vill säga: Hur motiveras lärandet inom heterogena studentgrupper? Är det möjligt att förmedla både baskunskaper och fördjupning samtidigt? Den andra frågan handlade om hur det aktuella lärosätet problematiserar det pedagogiska dilemma som gäller att motverka instrumentellt lärande till förmån för reflexiva kunskaper. Den tredje frågan var relaterad till den klassiskt utbildningssociologiska frågan om utbildningens *dolda läroplan*: Hur talas, problematiseras och arbetar lärarna med frågan om social selektion, en problematik som är konkret närvarande i all form av undervisning (se t.ex. Broady 1981/1995; Flisbäck 2006). Vilka specifika synsätt när det gäller den dolda läroplanen går att urskilja inom ramen för ett Liberal Arts College, där kritiskt självständigt tänkande, generell bildning och formandet av studenters karaktär, är primära utbildningsmål medan yrkesutbildning och specialiserade kvalifikationer är sekundära (se t.ex. Mehrens 2006)?

Frågan om utbildning, heterogenitet och social selektion ter sig, enligt min mening, särskilt intressant att utforska inom ramen för Smith College som är ett privat, stiftelsestyrt college där lärartätheten per student är hög och beräknad till 9 studenter per lärare. Höstterminen 2011 studerade ca 2500 studenter vid Smith College. Man hade 285 anställda universitetslärare vid 41 olika Academic Departments. I likhet med många ansedda privata Liberal Arts College är studenternas årsavgift här också hög. Läsåret 2011-2012 omfattade avgiften närmare 54 000 dollar för undervisning, mat, logi och kåravgifter. Utbildningsinstitutionen kan också betraktas som en elitmiljö har flera ansedda och inflytelserika kvinnor som Barbara Bush, Nancy Reagan, Sylvia Plath, Bettie Friedan bland sina alumner. Men samtidigt som Smith College är en elitmiljö är frågan om ”mångfald” en

central del av skolans profilering. Som exempel kan nämnas att 70 procent av studenterna erhåller ekonomiska subventioner från olika källor och i olika omfattning. Medeltalet för Financial Aid var läsåret 2011-2012 33 000 dollar. Studenterna kommer från 48 olika stater och 72 olika länder. Knappt en tredjedel av studenterna klassificeras som Women of Color. Smith College har också 170 studenter som är äldre, s.k. *Ada Comstock-studenter* (mellan 24 och 60 år) (www.smith.edu). Flera av studenterna vid Smith College är också bi- eller homosexuella, men Smith för ingen statistik beträffande genusidentitet och sexualitet. Könbyte under utbildningen förekommer och är ett ständigt aktuellt diskussionsämne. Mångfalden vad gäller klass, kön, sexualitet, nationalitet och ras vid Smith College gör miljön särskilt intressant ur både ett pedagogiskt och sociologiskt perspektiv.

Rapportens syfte

Syftet med denna rapport är att dokumentera några väsentliga utmaningar och pedagogiska kunskaper som min vistelse vid Smith College inneburit. I rapporten tas den huvudsakliga uppgiften att undervisa en kurs, ett så kallat Seminar, som utgångspunkt för att konkretisera de bredare frågor jag initierade som kunskapsmål för min vistelse, d.v.s. att *fördjupa förståelsen för reflexivt lärande, heterogena studentgrupper och utbildningarnas dolda läroplaner*. I ett komparativt perspektiv, där jag tar min tidigare erfarenhet som universitetslärare som utgångspunkt, kommer jag i rapporten att belysa fyra specifika pedagogiska och didaktiska problematiker som jag funnit användbara. Jag har benämnt dessa för 1) *Att konstruera en kurs utifrån eget forskningskunnande*, 2) *Dialogiskt lärande och majevtiska frågor*, 3) *Tystnad, talutrymme och "safe space"*, 4) *Inlämningsuppgifter och respons*.

Rapportens disposition

STINT har angivit ett antal konkreta frågor som rapporten centreras kring vilka på ett övergripande plan berör ett antal teman som föreliggande rapport kronologiskt disponerats utifrån. Efter denna *Introduktion* följer rapportens andra avsnitt som berör stipendievistelsen *Inramning och planering*. Därefter kommer avsnittet *Genomförande och behållning* i vilket likheter och skillnader mellan mitt aktuella utländska och svenska lärosäte diskuteras. Här belyser jag de fyra pedagogiska och didaktiska problematiker som jag haft särskilt behållning av. Rapportens sista avsnitt är en *Avslutande diskussion* där jag går in på möjligheter till

framtida implementering av de pedagogiska idéer jag förvärvade samt möjligheter till vidare samarbete med lärosätet jag vistades vid.

Inramning och planering

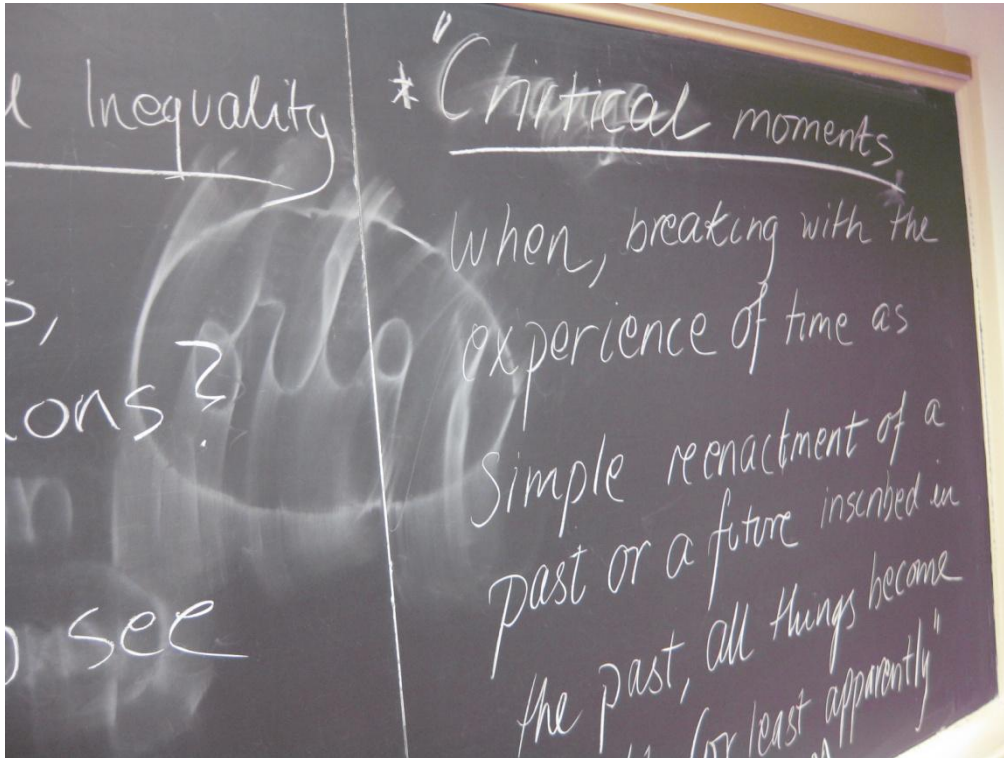
Den primära uppgift som jag tilldelades under min gästlärartid vid Smith College handlade om att konstruera, planera och undervisa en kurs; ett så kallat *Seminar*. Kursen skulle vara valbar för studenter som gick sitt tredje eller fjärde år, som alltså var *Juniors* eller *Seniors* och som valt sociologi som huvudämne. Kursens, som jag kallade *Social Inequality and Difference, Recognition and Identity* (SOC 335), hade som övergripande syfte att studera social stratifikation i det moderna samhället. Kursmålet var att fördjupa studenternas kunskap om hur social ojämlikhet och erkännande genereras och reproduceras i vardagslivet med särskild betoning på sociologiska analysområden som klass, genus, ras och sexualitet.

Att som sociolog från en så kallad skandinavisk välfärdsstatsmodell få undervisa i dessa frågor vid ett progressivt lärosäte inom en liberal välfärdsstatsmodell (Jfr Esping Andersson 1990) var en intellektuell utmaning på flera sätt. I den här rapporten försöker jag konkretisera och fokusera några av de pedagogiska och didaktiska erfarenheter jag gjort genom att undervisa kursen samt genom att diskutera dessa erfarenheter och utmaningar med mina kollegor. Innan jag kommer in på detta tema vill jag i nedanstående avsnitt sammanfatta mina uppgifter och ansvarsområden vid Smith College.

Att konstruera en kurs och författa Syllabus

I mitten av mars 2011 initierades arbetet inför min gästlärarvistelse vid Smith College. Leslie King, Chair of the Sociology Department vid Smith College, kontaktade mig och bad mig författa en kursplan för höstterminens undervisningsuppgift. King uppgav att kursen skulle vara ett så kallat Seminar men att jag i övrigt hade fria händer att konstruera kursen efter egna önskemål och idéer. Eftersom jag inte hade någon kunskap om hur ett Seminar var uppbyggt eller hur lärarna vid Smith författade kursplaner bad jag att få tillgång till så många kursplaner som möjligt. På så vis försökte jag se grundstrukturen i ett Seminars uppbyggnad samt få konkreta idéer på uppgifter, övningar, läsofång och betygssättning. Två veckor senare sändes kursplanen till Smith College och under ett så kallat Department meeting togs den upp till behandling.

Ett Seminar är en kurs där studenternas inläsning och aktivitet sätts i centrum. Ämnet för kursen väljs helt av läraren själv och är knutit till hans eller hennes specifika forskningsområde. I föreliggande rapport återfinns min kursplan som bilaga.

"Svarta tavlan" efter en klass med kursen SOC 335, höstterminen 2011, Smith College.

Planeringsresa i slutet av april 2011

Under de två sista veckorna i april genomförde jag tillsammans med min dåvarande sambo Peter Nilsson en resa för att planera vistelsen vid Smith College. Vid detta tillfälle gick jag och Leslie King igenom min kursplan. Jag mötte också administrativa företrädare för Smith College, lunchade och åt middag med mina blivande kollegor. Därtill tittade vi på lägenheter och valde ett boende för hösten. Vi hade också möjlighet att bekanta oss med området i vilket lärosätet är beläget.

Under planeringsresan gavs jag även möjlighet att sitta med vid ett par undervisningstillfällen för kurserna: *Gender and Globalization SOC 237* (undervisas av Payal Banerjee) och *Introduction to Sociology SOC 101* (undervisas av Marc Steinberg). På så vis fick jag en första inblick i hur den sociologiska undervisningen kunde se ut vid Smith College.

Ankomst till Northampton, Smith College och the Sociology Department augusti 2011

Att frågor om kollektiva identiteter och mångfald är centrala vid Smith College kan vara ett av skälen till att sociologi, enligt uppgift från skolledning och lärare, är ett populärt huvudämne. Trots populariteten är sociologiavdelningen i jämförelse med min heminstitution vid Göteborgs universitet liten. Endast åtta lärare är fast anställda (3 Assistant professor, 3 är Associate professor och 2 professor). Fyra lärare är vikarierande adjunkter.

Jag anlände till Northampton och Smith College den 1 augusti, cirka en månad före terminsstart. På så vis gavs jag tid att ordna med praktiska detaljer som passerkort, tillgång till elektroniska studentplattformar och möte med biblioteksansvarig. Därtill kunde jag i lugn och ro kontakta och boka in ett antal möten med administrativa företrädare, lärare och forskare vid Smith College.

Skylten till mitt kontor vid Kahn Liberal Institute.

I mitten av augusti fick jag tillträde till mitt kontor beläget vid *Kahn Liberal Institute*¹. Terminen tog sin början den första september då jag inbjöds till the *Orientation day* för alla nya anställda. Introduktionsdagen var tillsammans med the *President's party*, som skedde på kvällen en vecka senare, ett viktig inledande tillfälle för att möta kollegor och få information om Smith College som utbildningsinstitution.

¹ Kahn Liberal Institute är ett tvärvetenskapligt forskningsinstitut där lärare vid Smith College initierar och bedriver forskningsprojekt tillsammans med gästforskare och seniora studenter. Forskningsprojekten beviljas av ett internt råd och kan bedrivas i kortare eller längre former: från knappt två månader till ett helt läsår. Kahn Institute är ett av flera exempel på hur forskning och undervisning integreras vid Smith College. Det fanns ingen särskild intention med att mitt kontor förlades här utan handlade mer om att här fanns ett ledigt rum.

Aktiviteter och ansvarsområden

Som tidigare nämnts var alltså min huvudsakliga arbetsuppgift att undervisa min seminariekurs som fullföljts av 7 studenter. Kurstillfället var torsdagar 13-15. Den första lektionen inträffade den 8 september. Två gånger i veckan (onsdagar och and torsdagar) hade jag "office hours" som studenterna utnyttjat i mycket stor utsträckning. Studenterna kunde också boka individuella handledningsmöten med mig. Detta var särskilt väsentligt i samband med att de, som slutuppgift, skulle författa en vetenskaplig artikel. Jag har också varje vecka sänt studenterna skriftliga handledningskommentarer (omfattande en A4-sida) på de kontinuerliga skriftliga inlämningsuppgifter som de haft under terminen.

Utöver att undervisa min kurs har jag närvarat vid undervisningen i följande kurser: *Urban Sociology, SOC 218* (lärare: Rick Fantasia), *Sex and Gender in American Society, SOC 229* and *Queer Resistances: Identities, Communities, och Social Movements, SWG 312* (lärare för båda kurserna: Nancy Whittier), *Social Justice, the Environment and the Corporation SOC 333* (lärare: Leslie King). Därutöver har jag också besökt University of Massachusetts (Umass) där jag vid ett tillfälle satt med när Amy Schalet undervisade ett Seminar på temat *Sexuality and Gender*. Rick Fantasia hjälpte mig att arrangera besöket vid Umass efter det att jag berättat att jag fann det intressant att få en inblick i likheter och skillnader mellan att undervisa vid ett Statligt universitet och ett privat Liberal Arts College. Jag har också besökt seminarieverksamheter vid Yale University för forskare och doktorander inom området Sociology of Culture.

*Fall 2011 sociology faculty, Smith College (back row L-R) Eeva Sointu, Rick Fantasia;
(middle L-R) Nancy Whittier, Leslie King;
(front L-R) Ginetta Candelario, Payal Banerjee, Katherine Rickenbacker, Neda Maghbouleh, Marita Flisback;
(Not pictured: Marc Steinberg, Tina Wildhagen, Joshua Carreiro, Kathleen Hulton)*

De klasser som jag har besökt vid Smith College har hållit hög kvalitet. Genom anteckningar och uppföljande möten har jag under terminens gång försökt att systematisera och sammanfatta vad jag funnit vara undervisningen inre värde. Jag har också försökt att praktiskt omsätta kunskapen genom att konkret efterlikna undervisningsmetoderna i min egen kurs. För att göra det har samtal krävts med lärare där de fått konkretisera och problematisera sin undervisning. Efter det att jag suttit med vid klasstillfällena bokade jag alltid in kortare eller längre möten med den undervisande läraren för att ställa uppföljande frågor och diskutera vad som skett vid undervisningstillfället. Oftast har det handlat om lunchmöten eller middagar där vi diskuterat pedagogiska insikter och didaktiska knep. Jag vill särskilt nämnda Marc Steinberg och Rick Fantasia som varit behjälpliga när det gäller att handleda mig och ge tips då jag haft problem gällde i relation till min egen kurs. Under terminens gång har jag också bett om och tagit emot handledning av mina studenter som generöst och uppriktigt gett mig kontinuerlig respons på min undervisning och kursen.

Via min vistelse vid Smith College fick jag också möjligheten att hålla en öppen föreläsning om mitt eget forskningsarbete för forskare och studenter. Syftet med föreläsningen; *Learning the Rules of Art: the uncertain career paths of women artists in Sweden*, var att ge mina studenter och kollegor en djupare förståelse för mitt forskningsarbete i Sverige. Presentation var mycket uppskattad. De intensiva och animerade diskussioner som följde i föreläsningens

spår gav också upphov till nya idéer och insikter gällande mitt sociologiska forskningsarbete. För att utveckla min språkliga gestaltning i samband med anföranden och diverse undervisningsuppgifter har jag anlitat en student som en gång i veckan gett mig lektioner i engelska.

Till vänster: Madeline Zehnder som jag under höstterminen 2011 anlitade för att ge mig privatlektioner i engelska.

Genomförande och behållning

När jag suttit med vid undervisningstillfällen har lärarna vid Smith College förmedlat ett genuint och personligt engagemang parallellt med att de visat stor respekt för studenternas integritet. På ett klargörande och tillgängligt sätt har de lyckats förmedla komplicerade sociologiska idéer. Den undervisningsteknik som framförallt använts är att utnyttja bredden av olika frågor från studentgruppen som verktyg för att uppmuntra studenterna till att utveckla nya insikter. Utan att förlora vare sig ämne eller mål i sikte drivs lektionerna vid Smith College många gånger framåt med hjälp av studenternas frågor. Nedan diskuteras denna teknik tillsammans med tre andra konkreta erfarenheter och kunskaper som gästlärarvistelsen inneburit för min del.

Att konstruera en kurs utifrån eget forskningsområde

Som tidigare nämnts bad alltså Smith College mig att helt fritt konstruera en kurs utifrån mina specifika sociologiska kunskaper. Min kurs om social ojämlikhet och erkännande är kopplad till teori som jag använt i forskningsprojektet *Att erfara yrkesstatus*.² Att på ett omfattande och konkret sätt få möjlighet att undervisa på det jag forskat om var en ny erfarenhet för mig och det skiljer sig markant från mina vad jag funnit möjligt vid Göteborgs universitet och tidigare anställning vid Malmö högskolas lärarprogram. Trots språksvårigheter har jag för första gången känt att jag är den främsta experten på det som diskuterats samtidigt som jag upplevt att studenternas infallsvinklar på ett direkt sätt kunnat återföras i mitt eget forskningsarbete. Studenternas konkreta empiriska exempel från det amerikanska samhället har bidragit till en ytterligare kunskapsdimension för mig som lärare.

En tanke med att en universitetslärare undervisar på det som hon eller han ytterst är expert på är att studenterna på så vis kan erhålla den bästa undervisning de kan få inom ett visst ämne. För Smith College är det en effektiv användning av lärarkårens kunskaper och kompetens. Att konstruera en kurs utifrån det egna forskningsområdet kan också, enligt min mening, upphäva den dualism som ofta präglar forskning och undervisning vid svenska universitet, där forskning ges högre status. Verksamheterna ses som en förlängning av varandra genom att

² Ett forskningsprojekt finansierat av Vetenskapsrådet (Diariennr: 2005-933) som bedrivits tillsammans med två kollegor vid Sociologiska institutionen, Göteborgs universitet.

forskning omsätts i undervisning samtidigt som inläsning, idéer och diskussion från undervisningen ger uppslag i det vidare forskningsarbetet.

Jag ser det som positivt att ett lärosäte erbjuder kurser utifrån lärarnas forsknings- och kompetensprofiler. Ett problem kan dock vara att tilltron till den undervisande läraren kan bli alltför stor. Det auktoritativa förhållningssättet kan innebära att forskningskollegor inte tillräckligt kritiserar kursplanernas innehåll och upplägg. Ett närbesläktat problem handlar om att kurserna – i alla fall ur ett svenskt utbildningsperspektiv – också riskerar att bli för specifika. Vid ett månatligt Department meeting presenterade en vikarierande lärare sin kursplan för ett Seminar som skulle erbjudas under vårterminen 2012. Temat för kursen var *Narrativ om klass, kön och ras efter 9/11*. Ur mitt perspektiv framstod kursen som för empiriskt grundad med risk för att bli alltför detaljerad för att kunna omsättas till generella sociologiska kunskaper. Min reaktion var troligtvis relaterad till att jag tänker mig att varje kurs som erbjuds ska ge kunskaper som specifikt går att omsättas i vidare yrkesliv eller doktorandstudier, medan kurserna vid Smith College, som ett Liberal Arts College, erbjuder bildning. Därtill är det väsentligt att komma ihåg att arbetsgivare i USA, enligt mina kollegor, aldrig synar vilka kurser studenten har tagit under sin collegetid. Det är inte de specifika kurserna studenten har i sin examen som ger arbete. Väsentligt är istället examen från ett ansett och högt rankat college samt att uppvisa en stark personlighet.

Då den enskilde läraren ges stort ansvar för att konstruera sin kurs blir undervisningsarbetet i stor utsträckning individualiserat. Själv kände jag mig initialt ensam i arbetet att bygga upp min kurs, men efter att hanterat osäkerheten uppskattade jag till sist denna frihet. Hade jag dessutom fått möjlighet att ge kursen vid ytterligare ett tillfälle hade jag justerat den utifrån mina studenters kommentarer, vilket jag uppfattat som den främsta kollektiva resonanslåda i vilken lärarna utvecklar och rekonstruerar sina kurser.

Dialogiskt lärande och majevtiska frågor

Min uppfattning är att undervisning vid Smith College ges högt erkännande eftersom forskning och undervisning inte betraktas som två olika aktiviteter och då organisationen ger den enskilde läraren stor frihet att omsätta sin kompetens förmåga i undervisningen. Som

tidigare nämnts är också lärartätheten per student vid Smith College betydligt högre än vid Göteborgs universitets Sociologiska institution där jag är anställd vilket också kan påverka undervisning och studentarbetets status. När jag håller föreläsningar på grundnivå omfattar studentgruppen oftast 50 till 80 studenter. Skillnaden är därmed stor mellan dessa större föreläsningar och att, som jag gjorde vid Smith College, undervisa 7 studenter. Skillnaden är dessutom väsentligt på "aulaföreläsningar" och ett Seminar, en kursform som tar sin utgångspunkt i studenternas diskussioner, presentationer eller interaktiv dialoger med mig som lärare. Formen för undervisningen och antalet studenter är mer likartad den jag bedriver när jag undervisar vid forskarutbildningen.

Även i den mer traditionella klassrumsundervisningen vid Smith College bygger föreläsningarna på aktiv interaktion med studenterna. När jag exempelvis satt med i Nancy Whittier kurs *Sex and Gender in American Society* började hon en föreläsning med ett "Quiz" vars fråga utgick från den text som studenterna skulle läst till undervisningstillfället. Efter studenterna svarat började hon föreläsa om fyra olika teman som alla fanns som svarsalternativ på frågan. Därefter fick studenterna ett par frågor att diskutera i så kallade bikupor och redogöra för vad de kommit fram till i sina grupper. Whittier avslutade undervisningstillfället med en föreläsning i ca 30 minuter. Denna var helt uppbyggd på att studenterna fick ställa frågor så att hon till slut nådde fram till den lästa texten slutsatser och på så sätt återknöt hon också till de fyra teman som var svarsalternativ på föreläsningens inledande "Quiz".

Att arbeta dialogiskt, eller med så kallade majevtiska frågor, som ett sätt att driva föreläsningens tema framåt är en återkommande teknik bland de lärare jag bevittnat vid Smith College och Umass. Jag finner det intressant att det dialogiska lärandet inte enbart bygger på att lärarna ställer frågor för att driva föreläsningen framåt mot dess centrala tema. Lärarna använder också de frågor som uppkommer vid föreläsningstillfället som en drivfjäder för ämnet som ska förmedlas. Frågorna fungerar alltså inte som pausering under föreläsningen där lärarens anförande är den drivande berättelsen utan utgör den huvudsakliga motorn. Enligt de lärare jag talat med kräver metoden mycket förberedelsetid och stor koncentration, omfattande empati och kreativitet. Enligt min mening kräver det också att läraren hela tiden *vill* och *kan* utveckla sina undervisningsförmågor.

En av de mest väsentliga uppgifterna som universitetslärare är, som jag ser det, att agera som ett verktyg för att motivera studenternas intresse, aktivitet och förståelse oavsett förkunskaper. Att föra temat vid en föreläsning framåt med hjälp av studenternas frågor är en undervisningsteknik som kan vara svår då studentgrupperna är heterogena och studenternas förkunskaper är skiftande. Enligt min uppfattning är studentgruppen vid Smith College inte så heterogen som de jag mött vid Göteborgs universitet eller vid Malmö Högskola. Däremot var det stor spridning beträffande förkunskaper i den grupp som Amy Schalet undervisade vid det statliga universitet Umass, vilket märktes i de frågor som ställdes. Intressant var att Schalet dock utvecklat en teknik där hon lyckades förmedla en grundläggande sociologisk förståelse och samtidigt fördjupa de sociologiska ämnen som diskuterades (om sexualitet, kultur, genus och heteronormativitet). På ett sofistikerat sätt använde Schalet de skiftande frågorna som kontrasterande verktyg och den stora diskrepansen i studentgruppen gjordes till en tillgång. Schalet tog frågorna seriöst och återförde varje fråga till teoretiska perspektiv och sedan åter tillbaka till studentgruppen så att en annan student fick besvara och diskutera ämnet.

När det gällde min egen kurs hade jag vid de första lektionerna svårt att följa upp studenternas diskussioner så att de kunde fördjupas efter undervisningstemat. Anledningen till detta var att jag helt enkelt var för långsam när det gällde min engelska. I studenternas animerade samtal hann jag inte med att bryta in och ställa frågor. Två studenter besökte mig efter andra kurstillfället och bad mig att bidra mer med mina tankegångar och kunskaper. De ville, kort sagt, att jag skulle ta mer plats i klassrummet. Vid nästa tillfälle prövade jag därför att inleda med ett kort anförande på 20-30 minuter för att därefter släppa in studenterna och de tilltänka diskussioner och presentationer som stod på agendan. Detta fungerade bättre, men återigen var jag frustrerad över att inte riktigt hinna med att bemöta och gripa in i studenternas diskussioner. Jag diskuterade problematiken med två kollegor; Rick Fantasia och Marc Steinberg. De uppmuntrade mig då att försöka att ”göra min språkliga svaghet till en styrka”. Vi kom fram till att jag skulle prova att säga till studenterna att de måste hjälpa mig att förklara och sätta ord på aktuella teoretiska tankegångar eftersom min språkliga oförmåga gör så att jag inte kan finna rätt ord, begrepp eller exempel. Målet med detta var att få studenterna att med egna ord konkretisera och praktisera teoretiska tankegångar. Dessutom innebar tekniken att när jag som lärare visade mig svag och mindre auktoritär så växte studenternas

självförtroende. Även studenter som var tystlåtna eller svaga vågade tala eftersom de kände sig tvingade att hjälpa mig språkligt. Tekniken fungerade förlösande både för studenterna och för mig eftersom jag blev mer trygg i språkligt hänseende. Tillsammans hjälptes vi åt att förklara teoretiska perspektiv och sociologiska komplicerade idéer. En mycket god stämning av hjälpsamhet skapades också i klassen. Detta konkreta exempel karaktäriserar ett mer generellt synsätt vid Smith College och likaså vad jag bevittnade vid Umass: *Utbildning handlar om att finna specifika vägar där svagheter kan omvandlas till individuella styrkeområden.*

Jag och sex av mina sju studenter efter ett kurstillfälle december 2011. Från vänster: Madeline Smart, Emily Huesman, Gabriela Acosta, Pauline Musa, Marita Flisbäck, Jaharra Lawson och Alynn McCormick

Tystnad, talutrymme och "safe space"

Vid sociologiska institutionen vid Göteborgs universitet utgör andelen kvinnliga studenter vid grundutbildningen ca 75 procent av studentgruppen. Även om mitt forskningsområde kan benämnas som feministiskt och mitt lektorat i sociologi är inriktat på genusfrågor, så brottas jag kontinuerligt med problemet att vissa av de manliga studenterna dominerar talutrymmet i klassrummet medan vissa studenter förblir tysta. Problematiken är relaterad till vad som tidigare omnämnts som den dolda läroplanen där studenter under sin utbildning inte bara undervisas i kunskaper. Utbildningsinstitutioner utgör också en grundläggande funktion i den sociala reproduktion och selektion av skilda samhällsliga maktpositioner. En dold läroplan betecknar en process där elever med rikliga kulturellt kapital kan få fördelar genom att redan

vara bekanta med kunskapens värden, kunna läsa och tyda skolvärldens chiffersystem. Överstämmer mellan dessa elevers medhavda förhållningssätt och de koder skolan förmedlar gör att de kan lyckas bättre i sina studieresultat och anses särskilt begåvade av omgivningen. Känslan av att behärska studiesituationen uppmuntrar dem att röra sig vidare mot nya utbildningar och förmånliga samhällspositioner. Att utbildningars latent funktioner sällan är kända för lärare eller elever – utan misskänd – gör skiktningens principen svår att identifiera och förändra (Broady 1981/1995; Bourdieu & Passeron 1964/1979; Bourdieu & Passeron 1970: 170).

En risk med dialogiskt lärande och majevtiska frågor kan vara att elever som, på grundval av exempelvis klass, kön och ras, känner sig hemtama i en utbildningsmiljö växer i den interaktiva undervisningskontexten medan sociala grupper som inte utgör norm tystnar och osäkerhetskänslor tilltar. Dialogiskt lärande kan förstärka en dold läroplan. För mig var det väsentligt att utforska hur lärarna vid Smith College hanterade denna problematik. Särskilt intressant föreföll frågan eftersom Smith är ett kvinnocollege, men har samarbete med fyra andra college i området som är samskolor,³ vilket kan innebära att lärarna har några manliga studenter i sin kurs.

Kustillfälle december 2011. Från vänster: Hannah Young, Madeline Smart och Gabriela Acosta.

³ Studenter som läser vid ett så kallat *Five College* kan välja kurser från lärosätena: Amherst, Hampshire, Holyoke och Umass och tillgodräkna sig dessa kurser i sin examen.

Flera av lärarna vid den sociologiska avdelningen berättade att de brukade ta upp frågan om talutrymme med de elever som talar för mycket. De brukar be dem att tänka på att ibland hålla tillbaka och ge utrymme åt för andra elever. Lärarna berättade också att de kunde skicka ett e-brev eller muntligen individuellt berömma en tysta och/eller svag student då hon eller han vid ett tillfälle vågat tala. Väsentligt var då att berömma innehållet i det som förmedlas och inte talet i sig. Ytterligare en lärare sa att hon brukar skapa så kallade ”safe space” vilket innebär att hon ställer en direkt fråga till tysta studenter endast i de fall då hon är säker på att de förberett en presentation, har papper framför sig eller vet att studenten kan något om ämnet som diskuteras. Även denna teknik kräver alltså stor närvaro, uppmärksamhet och inkännande förmåga från lärarens sida.

I mitt Seminar har jag försökt att efterlikna samtliga tekniker som jag diskuterat med lärarna i kollegiet. En student var särskilt tyst och hade dessutom svårigheter att applicera avancerad teori på konkreta empiriska fall, d.v.s. att kombinera empiri och teori till sociologisk analys. Utöver att sända henne ett par uppmuntrande e-brev vid de tillfällena då hon höjt sin röst i klassrummet hade jag kontinuerliga möten med henne där jag pekade ut styrkor och svagheter i hennes inlämningsuppgifter. Jag visade också hur hon kunde fördjupa sina teoretiska tankegångar.Handledningen fungerade bra och i hennes avslutande artikel på kursen hade hon gjort stora framsteg. Liknande stödåtgärder kräver dock omfattande tidsinvesteringar och stort personligt engagemang från läraren som jag bedömer som omöjligt när det gäller min tjänst i Sverige.

Inlämningsuppgifter och respons

I likhet med mina kollegor valde jag att låta studenterna i min kurs göra kontinuerliga inlämningsuppgifter. Varje vecka lämnade de in skrivuppgifter där de brottades med de lästa texternas huvudsakliga teoretiska bidrag. Varannan vecka hade de muntliga presentationer av mer empiriskt grundade analysuppgifter vilka också sammanfattades i två sidor text. Studenterna erhöll utöver muntlig återkoppling också varje vecka en skriftlig kommentar från mig som omfattande en sida. På så vis gavs möjlighet till handledning, stöttning och vidareutveckling av studenternas förmågor.

Betygsskolan vid Smith College går från A till F, men enligt uppgift från undervisande lärare är det främst betygen B och A som används. Till dessa bokstavsbedömningar adderas även plus och minus som graderande instrument. I likhet med mina kollegor gav jag studenterna ett betyg i mitten av terminen som baserades på skriftliga uppgifter och muntliga presentationer. Utöver detta orienterande betyg fick studenterna då också en omfattande skriftlig kommentar av mig som baserades på deras progression samt kunskaper jag tyckte de skulle vidareutveckla under resterande del av terminen. Att jag hade möjlighet till att ge studenterna sådan omfattande respons berodde naturligtvis på att studentgruppen var liten och att jag i så stor utsträckning som möjligt förlade tid och energi på min kurs. Studenterna uppskattade att få denna återkoppling. En liknande arbetsinsats är ur resurshänseende omöjlig vid mitt hemuniversitet. Men även för lärare vid Smith College är denna omfattande respons svår att bidra med eftersom de inte har tillräckligt med tid då de undervisar fler kurser och/eller bedriver egen forskning.

Avslutande diskussion

Den främsta behållningen med min vistelse vid Smith College har handlat om den kurs som jag undervisade och genom det mötte sju intresserade, ambitiösa och öppna studenter. Jag har aldrig tidigare som universitetslärare mötts med sådan respekt från studenter och på samma gång blivit så utmanad. Studenterna ställer intressanta och djupgående frågor samtidigt som de uppriktigt lyssnar på det jag som lärare vill förmedla. Mina studenter har varit öppna för att ta emot handledning och kunnat hantera både positiv och negativ kritik. Möjligen är den stora respekt som studenterna gett mig relaterad till att Smith College är ett kvinnocollege. I den svenska utbildningskulturen har jag upplevt att det ibland är svårt för män att låta sig ”undervisas” av en relativt ung kvinnlig universitetslärare.

Som tidigare nämnts har både studenter och kollegor generöst delat med sig med sina förväntningar och konkreta tips vad gäller god pedagogik och didaktik. En företeelse som jag diskuterat i denna rapport och som jag funnit särskilt intressant är hur Smith College lyckats knyta forskningskunskaper till undervisning genom att lärarna självständigt utformar kurser inom de ämnen där de är experter. En sådan modell tror jag skulle kunna vara en väg bort från den problematiska tudelning av forskning och undervisning inom svenska universitet och lärosäten där den förstnämnda ofta ges högre erkännande än den sistnämnda.

Att fritt få konstruera en kurs utifrån mitt forskningsintresse bidrog också till att jag som lärare blev mer engagerad och kanske därmed en bättre pedagog. Min uppfattning är modellen skulle vara fördelaktig vid svenska lärosäten och resultera i större kontinuitet beträffande vem som är ansvarig för kurserna. Sannolikheten är större att en kursansvarig behåller sin kurs även i fall då han eller hon erhåller forskningsmedel. Jag har inte kunskap nog att avgöra om modellen är möjlig att införa på nationell nivå, men jag ska försöka att driva frågan vid Göteborgs universitet och undersöka möjligheten till ett mer flexibelt kursutbud. När jag tidigare tillsammans med några lärare vid min egen institution försökt att diskutera ett liknande kursupplägg har detta avfärdats. En av anledningarna kan ha sin grund i att vi i Sverige sällan betraktar utbildning som bildning på det sätt som gäller vid ett Liberal Arts College. Vi är mer formade av att utbildning handlar om konkreta yrkeskunskaper som ska

omsättas på en arbetsmarknad (jfr Mehrens 2006). Fördelen med det svenska synsättet är att forskaren och universitetsläraren därmed alltid måste ge teorier ett praktiskt sammanhang vilket innebär en konkret närvaro i det omgivande samhället och ett starkt kollegialt arbete vid universitetet. Nackdelen är emellertid att instrumentellt och mindre flexibelt förhållningssätt till utbildning från såväl lärare, administration som studenter kan uppkomma.

När det gäller mina förvärvade didaktiska kunskaper om dialogiskt lärande så är min ambition att jag – trots stora studentgrupper – ska försöka att arbeta på det sätt som lärarna gör vid Smith College. Problemet kan möjligen vara att svenska studenter inte är insocialiserade i denna dialogiska undervisningsform och därför bär andra förväntningar eller har svårt att ta talutrymme. Min förhoppning är också att ge mina kollegor konkreta tips om metodiken för detta. Cecilia Rosengren, den andra STINT-stipendiaten från Göteborgs universitet, och jag planerar att konstruera en pedagogisk fortbildningskurs vid Göteborgs universitet där vi för vidare våra förvärvade kunskaper från vår vistelse vid ett Liberal Arts College. I mitt framtida lärararbete tänker jag mig också att försöka arbeta mer med återkoppling och kontinuerliga skriftliga uppgifter så som jag gjorde med min kurs vid Smith College. Detta arbete försvåras dock vid stora studentgrupper. Samtidigt tror jag att vi som universitetslärare kan omfördela vår tid på ett annat sätt – det vill säga att ta mer tid från kurstimdelningen till rättning och handledningssamtal än vid föreläsningar.

Min kurs och min pedagogiska insats var mycket uppskattad vid Smith College vilket studenternas kursutvärderingar och kommentarer från mina kollegor vittat om. Intressant att notera är att trots intensiva försök till anpassning så berättade studenterna vid sista tillfället att de aldrig tagit en kurs som min tidigare. De hävdade också att mitt sätt att undervisa skiljer sig markant från andra lärare vid Smith College. Skillnaden handlade framförallt om den teoretiska problematisering och hur vi arbetat med praktisk tillämpning av sociologisk teori och begrepp. Även om återkopplingen från studenterna varit mycket positiv finns i dagsläget inga direkta planer för vidare samarbete med Smith College vad gäller undervisning.

Glädjande för Göteborgs universitet är att Rick Fantasia, professor vid Smith College Sociology Department, kommer vara gästprofessor under tre veckor vid sociologiska

institutionen. Fantasia är en väl etablerad sociologisk forskare i USA och Frankrike vars forskningsprofil stämmer väl överens med den som är vid Göteborgs universitets Sociologiska institution. Planer finns även på att bjuda in Nancy Whittier, som också är en väl etablerad forskare i USA, att hålla seminarium vid Sociologiska institutionen i Göteborg. De forskarkontakter som vistelsen inneburit är väsentliga kunskaper som kan återföras i undervisningen vid Göteborgs universitet, främst då kanske på forskarutbildningsnivå.

Tillsammans med Rick Fantasia har jag också under min gästlärarvistelse utarbetat en konkret forskningsplan. Det handlar om ett historiesociologiskt projekt med syfte att problematisera dominansen av amerikansk forskningsinflytande på i det svenska sociologiska forskningsfältet. I forskningsprojektet är frågorna om likheter och skillnader i undervisningsmetoder och ämnesfokus, privata och statliga universitetssystem också centrala. Det betyder att de frågor som jag i rapportern valt att diskutera på ett konkret sätt kommer att vidareutvecklas teoretiskt och realteras till ekonomiska och politiska resursstrukturer och idétraditioner i Sverige och USA.

Avskedsmiddag 20 december 2011. Övre raden från vänster: Rick Fantasia; Marita Flisbäck; Nancy Whittier, Nedre raden från vänster: Leslie King; Payal Banerjee; Eeva Sointu

Referenser

Bourdieu, Pierre & Passeron, Jean-Claude. 1970/1990. *Reproduction in education, society and culture*. London/Thousand Oaks/New Delhi: Sage Publication.

Bourdieu, Pierre & Passeron, Jean-Claude. 1979. *The inheritors French students and their relation to culture*. Chicago : University of Chicago Press, 1979.

Broadly, Donald. 1981/1995. ”Den dolda läroplanen”. i Särtryck ur *KRUT* 63/91.

Esping-Andersen, Gøsta. 1990. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge: Polity Press.

Flisbäck, Marita. 2006. *Att lära sig konstens regler. En studie av osäkra framtidsinvesteringar*. Doktorsavhandling. Studies in Sociology No 30. Göteborg: Göteborgs universitet.

Mehrens, Patrik. 2006. *Learning from Liberal Arts Education. Ideas for the Improvement of Undergraduate Education in Sweden*. Uppsala: Uppsala University.

Smith College. 2008. *The Smith Design for Learning. A Plan to Reimagine a Liberal Arts Education*.

www.stint.se (Hämtat: 20120101)

www.smith.edu (Hämtat: 20120101)

SOC 335: Social Inequality and Difference, Recognition and Identity

Location and Time: Hatfield 201; Thursdays 1:00-2:50 pm

Professor: Marita Flisbäck

Office: Neilson 3/52 (next to the Kahn Institute)

Office Hours: Wednesdays 9:00-10:00 am, Thursdays 3:15-4:00 pm, or by appointment

Email: mflisbac@smith.edu

Phone: x4658, but please email if possible

Introduction / Course Description

The point of departure of this seminar is social stratification in modern society. The aim of the course is to provide an in-depth knowledge of how social inequality and recognition is generated and reproduced in everyday situations. We will examine how different living conditions related to social class, occupation, gender, race and sexuality are related to respect and recognition. A pervading theme in the course is how different types of relations of power and dominance affect individual life chances and subjective life experiences, self-respect and confidence. This course will also consider the issue of how a social group that receives low recognition reacts to their subordinate position and the kinds of emotions that arise in these contexts. We will discuss and problematize the theoretical perspectives of the course by analyzing students' own empirical materials and illustrations (for example from newspapers, magazines, statistics, books, and films).

Required readings:

Ahmed, Sara (2007) "A Phenomenology of Whiteness", *Feminist Theory*, 8, 2, p. 149-168

Ashforth, Blake E. & Kreiner, Glen E. (1999), "How can you do it? Dirty Work and the Challenge of Constructing a Positive Identity", *Acad. Management Review*. Vol. 24, p. 413–434

Bourdieu, Pierre (1984) *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*, Cambridge, MA, Harvard University Press, (In selection: p. 106-112, 372-384)

Butler, Judith (1997). "Merely Cultural", *Social Text*, Vol. 15, 52/53, pp. 268-277

Douglas, Mary (1984) *Purity and Danger: An Analysis of the Concepts of Pollution & Taboo*, London: Arks Paperbacks. (In selection: "Introduction", p. 1-6, Chapter 6, "Power and Dangers", p. 95-114)

Fraser, Nancy (2010) "Mapping the Feminist Imagination: From Redistributions to Recognition to Representation", *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World*, p. 100-115, New York, Columbia University Press

Fraser, Nancy (1995) "From Redistribution to Recognition? Dilemmas of Justice in a 'Post-Socialist' Age", *New Left Review*, 1/212

Fraser, Nancy (1997) "Heterosexism, Misrecognition, and Capitalism: A Response to Judith Butler", *Social Text*, Vol. 15, 52/53, pp. 279-289

Sayer, Andrew (2005) "Class, Moral Worth and Recognition", *Sociology*, Vol. 39, p. 947-963

Sennett, Richard (2003) *Respect: The Formation of Character in an Age of Inequality*, New York: W.W. Norton

Skeggs, Beverly (1997) *Formations of Class and Gender: Becoming Respectable*, London: Sage

The books written by Sennett and Skeggs will be on reserve at the library and available at the bookstore. All other reading material will be on *electronic* reserve through Moodle.

The aims of this seminar are:

- To understand, compare and identify different sociological perspectives of social inequality and difference, recognition and identity
- To communicate the sociological theories of the course in both written papers and oral presentations
- To contribute to the class's own empirical examples of processes in which social inequalities are produced and reproduced
- To use the theoretical perspectives of the course as tools to analyze social inequalities in modern society
- To understand and discuss differences in ontological perspectives related to social inequality and difference, recognitions and identity (i.e. to understand and identify the profoundly different ideas of what a human is and what society is that are given in the texts)
- To be aware about the limits and possibilities of the sociological perspectives to affect and change the inequalities of social life

The aims are being realized in the following way:

Every topic in this seminar will be highlighted from two different points of view which are called *Part A* and *Part B*. In *Part A* the core is to discuss the theme as a mainly theoretical question. You will identify the most usable theoretical tools of the sociologist and together, in class, we will deliberate and discuss the author's main ideas of individual and society.

In *Part A* you should come to class ready to discuss the theoretical questions above. In addition, you will write a response paper (2-3 pages in length) which you turn in after class (either a hard or virtual copy by e-mail). In this paper you should summarize the nub of the book and/or the article. As a guide for your paper you may use these four questions:

- 1) What is the aim of the text/texts? What is the most important research questions that the author wants to arouse? What kinds of themes are being highlighted?
- 2) Which are the most important sociological tools that the author/authors present in the text/texts?
- 3) What kind of empirical sources are being used to support the argumentation?
- 4) Which results are the most interesting in your eyes? Which are your most critical thoughts?

In Part B, you are being asked to treat the sociological theme of Part A in a more analytical and practical way. You will probe, distinguish and examine an empirical problem which shall be related to social inequality. You can find the material in newspapers, magazines, statistics, theater, books, films or radio/TV programs. The “data” is being used in order to illustrate and illuminate the theoretical concepts that we discussed in Part A. Your analysis will result in a paper (approx. 2 pages in length). In class you will give a short oral presentation of this analysis and you will receive *constructive* comments from the other participants. After class you will hand in your paper. Please be aware that you need to use a range of materials during the seminar. That is to say, if you use an article from a newspaper on one occasion, you will use example from a movie on the next occasion.

The purpose of part A and B is to apply theoretical perspectives as tools to analyze social inequalities in modern society and to find out what kind of basic idea of the individual and society that these theories are built upon. In addition, during the semester you will write an article that is connected to the topics of the seminar; social inequality and difference, recognition and identity (4000-5000 words). In order to write this article, you will need to check out different sociological journals and find and examine articles that problematize these themes. Even if your article consists of fewer words than what is being recommended in the journal, you should choose (and argue for) a specific journal that you think is suitable for the article. Your article can contribute to a research review; it can also be based on empirical material of your own, or a combination of these. The arguments you use in the article will be an indication of your insights about the limits and the possibilities that sociological perspectives may provide for an understanding of the unequal conditions in social life.

During the last three classes we will arrange a “mini-conference”. In this mini-conference you will give a presentation on your article (about 20 minutes) and the other participants will discuss your concluding remarks.

Grading:

Your final grade of the seminar will be determined by the

- 1) grades you receive for your contribution in class participation (your own illuminative presentations and your constructive discussions in relation to the others analyses)
- 2) grades you receive for your papers (cf. The ABCs of Paper Grading)
- 3) grade you receive for your article (cf. The ABCs of Paper Grading)

Each part will compose a third of your final grade. That means that both oral skills and written work will be emphasized during the seminar.

Schedule

Week 1) Introduction to course

Week 2) Topic 1: Social inequality, identity and the human struggle for recognition

Seminar A: Reading discussions (turn in response paper A)

Reading:

Sennett, Richard (2003). *Respect: The Formation of Character in an Age of Inequality*, New York: W.W. Norton

Supplementary reading:

Sayer, Andrew (2005). "Class, Moral Worth and Recognition", *Sociology*, Vol. 39, p. 947–963

Week 3) Topic 1: Social inequality, identity and the human struggle for recognition

Seminar B: Presentations of practical analytical engagement (turn in response paper B)

Week 4) Topic 2: Becoming respectable

Seminar A: Reading discussions (turn in response paper A)

Reading:

Skeggs, Beverly (1997) *Formations of Class and Gender: Becoming Respectable*, London: Sage

Supplementary reading:

Ahmed, Sara (2007) "A Phenomenology of Whiteness", *Feminist Theory*, 8, 2, p. 149-168

Fraser, Nancy (2010), "Mapping the Feminist Imagination: From Redistributions to Recognition to Representation", *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World*, p. 100-115, New York: Columbia University Press

Week 5) Topic 2: Becoming respectable

Seminar B: Presentations of practical analytical engagement (turn in response paper B)

Week 6) Topic 3: Distinction from necessity and dirty work

Seminar A: Reading discussions (turn in response paper A)

Reading:

Douglas, Mary (1984), *Purity and Danger: An Analysis of the Concepts of Pollution & Taboo*, London: Arks Paperbacks. (In selection: "Introduction", p. 1-6, Chapter 6, "Power and Dangers", p. 95-114)

Bourdieu, Pierre (1984) *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*, Cambridge, MA, Harvard University Press, (p. 106-112, 372-384)

Supplementary reading:

Ahmed, Sara (2007) "A Phenomenology of Whiteness", *Feminist Theory*, 8, 2, p. 149-168

Week 7) Topic 4: Dirty work and social identity

Seminar A: Reading discussions (turn in response paper A)

Reading:

Ashforth, Blake E. & Kreiner, Glen E. (1999) "How can you do it? Dirty Work and the Challenge of Constructing a Positive Identity", *Acad. Management Review*, Vol. 24, p. 413-434

Week 8) Topic 3 and 4: Distinction from necessity, dirty work and social identity

B: Presentations of practical analytical engagement (turn in response paper B)

Week 9) Topic 5: Merely cultural? Recognition related to class, gender, sexuality and race.

You will not write a response paper to this class. But come to class well prepared – read the texts at least two times. We are discussing the tricky question of recognition as an economical or a cultural question. You will need to reflect on what is your own position. Do you prefer the perspective of Fraser or Butler (or none of them)?

Reading:

Butler, Judith (1997) "Merely Cultural", *Social Text*, Vol. 15, 52/53, pp. 268-277

Fraser, Nancy (1995) "From Redistribution to Recognition? Dilemmas of Justice in a 'Post-socialist' Age", *New Left Review*, 1/212

Fraser, Nancy (1997). "Heterosexism, Misrecognition, and Capitalism: A Response to Judith Butler", *Social Text*, Vol. 15, 52/53, pp. 279-289

Supplementary reading:

Sayer, Andrew (2005) "Class, Moral Worth and Recognition", *Sociology*, Vol. 39, p. 947-963

Fraser, Nancy (2010). "Mapping the Feminist Imagination: From Redistributions to Recognition to Representation", *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World*, p. 100-115, New York: Columbia University Press

Week 10) Mini-conference (all class participants turn in the article)

(no new readings)

Week 11) Mini-conference

(no new readings)

Week 12) Mini-conference & Ending: Limits and possibilities of sociological perspectives on social inequality and difference, recognition and identity
(no new readings)

Information and policies:

- Attendance and active participation in class is very important. The constructive oral discussions represent one third of your grade. As a result of that I do not accept that somebody being late to class or missing an occasion (without an appropriate explanation). My policy is no extensions apart from *exceptional* circumstances.
- *The class scheduled for October 13th is cancelled.* It will be replaced by a meeting that you will sign up with me for that will take place at my office (approx. 30-45 minutes). Please contact me as soon as possible to book that appointment. Two days before the meeting, you will send me (by e-mail) an outline of your proposal (500 words) for the article that you will write during the semester. At the counseling meeting, we will discuss your idea; your focus and the plausibility to realize that idea as an article. It is important that the meeting take place before October 20th. Please, find a suitable date in your calendar as soon as possible and come to me with suggestions.
- I reserve the right to change this syllabus if the situation warrants, but only with forewarning to you.